

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1893.

Andra Kammaren.

N:o 25.

Onsdagen den 5 april.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 23, 24 och 29 nästlidne mars.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *G. F. Giljam* aflemnade Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående afsöndring af jord från indragna militiebostället 1 mantal Vesterlösa n:o 1 i Östergötlands län.

Den kongl. propositionen bordlades.

§ 3.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kongl. Maj:ts i senaste sammanträdet bordlagda propositioner till Riksdagen:

angående upplåtande af mark från förra landskamererarebostället $\frac{1}{2}$ mantal Grytan n:o 2 i Brunflo socken af Jemtlands län till skjut-fält för Norrlands artilleriregemente; och

angående öfverlåtelse till staden Visby af vissa kronan tillhöriga tomter i nämnda stad.

Till lagutskottet hänvisades Kongl. Maj:ts proposition angående ändringar i förordningen angående försäljning af vin, maltdrycker m. m.

§ 4.

Föredrogos och bordlades för andra gången:

statsutskottets memorial n:o 53,

bankoutskottets utlåtande n:o 8,

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtanden n:is 16 och 17; samt

Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande n:o 18.

§ 5.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *O. W. Redelius* under sex dagar från och med den 10 dennes.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes konstitutionsutskottets utlåtande n:o 21, i anledning af dels väckt motion om ändrad lydelse af §§ 66 och 72 regeringsformen samt §§ 71, 72 och 73 riksdagsordningen, dels motion om ändrad lydelse af § 71 riksdagsordningen, dels ock motion om ändring af § 72 riksdagsordningen.

Detta ärende skulle å föredragningslistan för morgondagens sammanträde uppföras framför de ärenden, som blifvit tvenne gånger bordlagda.

§ 9.

Anmäldes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

n:o 18, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen;

n:o 25, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar af 22 kap. 6 och 7 §§ byggningsbalken;

n:o 26, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 4 och 11 §§ i förordningen angående patent den 16 maj 1884; och

n:o 27, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af 17 kap. 10 § handelsbalken.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,51 e. m.

In fidem

Hj. Nehrman.

Torsdagen den 6 april.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr statsrådet m. m. friherre *F. von Essen* aflemnade Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående ändring i §§ 13 och 17 af lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Denna kongl. proposition begärdes på bordet och bordlades.

§ 2.

Sedan Riksdagens båda kamrar förehaft och godkänt de i statsutskottets memorial n:is 36 och 50 samt bevillningsutskottets memorial n:is 8 och 12 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, deri kamrarne fattat stridiga beslut, samt denna dag blifvit bestämd för omröstning öfver de olika besluten, så anställes nu dessa omröstningar enligt nedan intagna voteringspropositioner, i följande ordning, nemligen:

Gemensamma omröstningar.

1:sta omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 36.)

Den, som vill, att, med bifall till statsutskottets i 4:de punkten af dess utlåtande n:o 26 gjorda hemställan, Riksdagens revisorers framställning angående Vesterås domkyrkas lån i riksgäldskontoret ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen beslutat anmoda fullmäktige i riksgäldskontoret att hos domkyrkokommissionen i Vesterås göra erinran om verkställande af någon afbetalning å domkyrkans i Vesterås skuld till riksgäldskontoret.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 21 Ja och 200 Nej.

Gemen-
samma om-
röstningar.
(Forts.)

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med ..... 96 Ja och 43 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller ..... 21 Ja och 200 Nej, sammanräkningen visar ..... 117 Ja och 243 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

2:dra omröstningen.

(enligt statsutskottets memorial n:o 50, punkt. 1.)

Den, som vill, att, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, Riksdagen, för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m., på extra stat för år 1894 beviljar 53,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

Sedan voteringsedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 67 Ja och 152 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med ..... 122 Ja och 18 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 67 Ja och 152 Nej, sammanräkningen visar ..... 189 Ja och 170 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

3:dje omröstningen.

(enligt statsutskottets memorial n:o 50, punkt. 2.)

Den, som vill, att, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, Riksdagen, för anskaffande af mobiliseringsammuniton till de nya gevären, på extra stat för år 1894 beviljar ett belopp af 800,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har, för anskaffande af mobiliseringsammunition till de nya gevären, på extra stat för år 1894 anvisats ett belopp af 600,000 kronor.

Gemensamma omröstningar.

{ (Forts.)

Sedan voteringsmeddelarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmeddelarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning, och utföll omröstningen med 61 Ja och 159 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 121 Ja och 19 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens
röster eller ..... 61 Ja och 159 Nej,

sammanräkningen visar ..... 182 Ja och 178 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

4:de omröstningen.

(enligt statsutskottets memorial n:o 50, punkt. 3.)

Den, som vill, att Riksdagen, till fortsättande af arbetena vid Karlsborgs hufvudfästning och å Vaberget samt anskaffning af de för södra Vabergsfästet erforderliga pansarlavetter för snabbeldskanoner, på extra stat för år 1894 anvisar ett belopp af 200,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, till fortsättande af arbetena vid Karlsborgs hufvudfästning och å Vaberget samt anskaffning af de för södra Vabergsfästet erforderliga pansarlavetter för snabbeldskanoner, på extra stat för år 1894 anvisat ett belopp af 150,000 kronor.

Sedan voteringsmeddelarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmeddelarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning, och utföll omröstningen med 65 Ja och 155 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 109 Ja och 31 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens
röster eller ..... 65 Ja och 155 Nej,

sammanräkningen visar ..... 174 Ja och 186 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Gemen-
samma om-
röstningar.
(Forts.)

5:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 8).

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att afgiften för de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt fortfarande skall utgå med samma belopp som enligt nu gällande bestämmelser, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att från och med år 1894 afgiften för de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt skall höjas från fem kronor till tio kronor för hvarje tusen kronor af det högsta belopp af bankens sedlar, som på en gång under näst föregående året varit utlemnade i rörelsen.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning, och utföll omröstningen med 71 Ja och 148 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade utfallit med ..... 105 Ja och 34 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens
röster eller ..... 71 Ja och 148 Nej,
sammanräkningen visar ..... 176 Ja och 182 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

6:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt. 3.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att nu gällande tullsats å *fläsk, andra slag*, 10 öre per kilogram, skall oförändrad bibehållas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att artikeln *fläsk, andra slag*, skall vara tullfri.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att vote-

ringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 104 Ja och 116 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 104 Ja och 36 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 104 Ja och 116 Nej,

sammanräkningen visar ..... 208 Ja och 152 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

7:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt. 4.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill:

a) att tullsatsen å *hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: sulläder och bindsulläder* skall höjas till 40 öre per kilogram;

b) att tullsatsen å *hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: andra slag* skall höjas till 65 öre per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit:

a) att tullsatsen för *hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: sulläder och bindsulläder* skall bibehållas vid 24 öre per kilogram; samt

b) att tullsatsen för *hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: andra slag* jemväl skall bibehållas vid nu gällande belopp eller 47 öre per kilogram.

Sedan voteringsmeddelarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmeddelarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 53 Ja och 167 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 87 Ja och 52 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 53 Ja och 167 Nej,

sammanräkningen visar ..... 140 Ja och 219 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Gemen-
samma om-
röstningar.

(Forts.)

8:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt. 5.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill:

a) att artikeln *koppar* och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britannia-metall m. fl.: *arbetad: plåt och andra ämnen för vidare bearbetning* skall åsättas en tull af 5 öre per kilogram;

b) att *rör och rördelar* af nämnda material skola åsättas en tull af 10 öre per kilogram; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit:

a) att artikeln *koppar* och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britannia-metall m. fl.: *arbetad: plåt och andra ämnen för vidare bearbetning* fortfarande skall förblifva tullfri;

b) att *rör och rördelar* af sagda material fortfarande skola förblifva tullfria.

Sedan voteringsmeddelarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmeddelarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 84 Ja och 136 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 93 Ja och 45 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller ..... 84 Ja och 136 Nej, sammanräkningen visar ..... 177 Ja och 181 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

9:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt. 6.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill:

a) att *silke, rått, ofärgadt*, fortfarande skall förblifva tullfritt;

b) att nu gällande tullsats å *silke, färgadt eller blekt*, 1 krona per kilogram, skall bibehållas oförändrad; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit:

a) att *silke, rått, ofärgadt*, skall åsättas en tull af 2 kronor per kilogram;

b) att tullsatsen å *silke, färgadt eller blekt*, skall höjas till 3 kronor per kilogram.

Sedan voteringsedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 35 Ja och 181 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 113 Ja och 21 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 35 Ja och 181 Nej,

sammanräkningen visar ..... 148 Ja och 202 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

10:de omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt. 7.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att tullsatsen å *skodon, ej specificerade, andra slag*, skall höjas till 2 kronor per kilogram, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar:

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att tullsatsen å ifrågavarande artikel skall bibehållas vid sitt nuvarande belopp, 1 krona pr kilogram.

Sedan voteringsedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 52 Ja och 166 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 76 Ja och 59 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 52 Ja och 166 Nej,

sammanräkningen visar ..... 128 Ja och 225 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Gemensamma omröstningar.
(Forts.)

11:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt 8.)

Den, som i likhet med Första Kammaren, vill, att *spanmål, malen och omalen, alla slag*, icke skall få tullfritt till riket införas öfver Funäsdalen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att *spanmål, malen och omalen, alla slag*, skall få tullfritt till riket införas öfver Funäsdalen.

Sedan voteringsredlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsredlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 104 Ja och 117 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 120 Ja och 19 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller.....

.....	104 Ja och 117 Nej
.....	224 Ja och 136 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

12:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 12, punkt 9.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att den sjöfarten under namn af lastpenningar åliggande afgift fortfarande skall utgå med samma belopp som hittills, eller 10 öre för ton, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att ifrågavarande afgift skall under loppet af tio år afskrifvas sålunda, att densamma skall

från och med början af år 1894 utgå med allenast 9 öre för ton; från och med början af hvarje derpå följande år till och med år 1902 med ett öre mindre pr ton än det närmast föregående året; samt från och med början af år 1903 alldeles upphöra.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 119 Ja och 102 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 112 Ja och 25 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller..... 119 Ja och 102 Nej, sammanräkningen visar..... 231 Ja och 127 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 3.

Efter föredragning af Kongl. Maj:ts i gårdagens sammanträde bordlagda proposition till Riksdagen angående afsöndring af jord från indragna militiebostället 1 mantal Vesterlösa n:o 1 i Östergötlands län, beslöt kammaren hänvisa densamma till behandling af statsutskottet.

§ 4.

Föredrogs och bordlades för andra gången konstitutionsutskottets utlåtande n:o 21.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,7 e. m.

In fidem
Hj. Nehrman.

Gemensamma omröstningar.
(Forts.)